

(міського) територіального центру комплектування та соціальної підтримки, в якому ця особа перебуває (повинна перебувати) на військовому обліку.

Однак не визначеною на законодавчому рівні залишається взаємодія ТЦК та СП з органами Національної поліції України щодо безпосереднього затримання осіб на місці виявлення адміністративного правопорушення без відповідного запиту ТЦК та СП. Також актуальним залишається питання щодо строків адміністративного затримання, бо особи, які вчинили адміністративне правопорушення за ст. 210 КУпАП, затримуються на загальних підставах, при цьому адміністративне затримання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, може тривати не більш як три години (ст. 263 КУпАП), а саме доставлення та подальше складання адміністративних матеріалів щодо правопорушника може зайняти набагато більше часу, що є порушенням чинного законодавства України.

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

2. Про оборону України: Закон України від 06.12.1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 9. Ст. 106.

3. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25.03.1992 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text>.

4. Про затвердження Інструкції зі складання територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки протоколів та оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення: наказ Міністерства оборони України від 01.01.2024 р. № 3. URL : https://www.mil.gov.ua/content/mou_orders/mou_2024/3_nm_2024.PDF.

5. Про затвердження Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 р. № 1487. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1487-2022-%D0%BF#Text>.

Володимир БОГОНІС

аспірант кафедри

адміністративного права і процесу

Дніпровського державного

університету внутрішніх справ

(м. Дніпро, Україна)

<https://orcid.org/0000-0003-3557-8606>

ЩОДО ОКРЕМИХ АСПЕКТІВ РЕАГУВАННЯ ПОЛІЦІЇ НА ЗАЯВИ ТА СКАРГИ ГРОМАДЯН ПІД ЧАС ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

У сучасному суспільстві, де рівень правопорядку та безпеки є важливим показником стабільності, взаємодія між поліцією та громадянами є основним аспектом правоохоронної діяльності. Це питання стає актуальним у контексті розбудови демократичного суспільства, де принципи прозорості, відповідальності та взаємовідносин із громадою визначають якість забезпечення прав та свобод громадян, зокрема шляхом охорони публічного порядку та безпеки, правосуддя та рівень громадянської довіри. Окрім цього, саме рівень довіри населення до поліції є основним критерієм оцінки ефективності діяльності органів і підрозділів поліції [1]. Тому важливо, щоб громадяни відчували, що їх права і інтереси захищені, що поліція служить саме суспільству, як це і вказано у Законі України «Про Національну поліцію». Наразі звернення громадян до органів державної влади є невід'ємним правом будь-якої особи, яка перебуває на території України, закріпленим статтею 40 Конституції України [2].

Для правового регулювання такої процедури, законодавцем було створено Закон України «Про звернення громадян», що регулює питання практичної реалізації громадянами України наданого їм Конституцією України права вносити до органів державної влади, об'єднання громадян відповідно до їх статуту пропозиції про поліпшення їх діяльності, викривати недоліки в роботі, оскаржувати дії посадових осіб, державних і громадських органів.

Органи Національної поліції, як носії та суб'єкти державної влади, також не є виключенням. Взаємодія поліції з громадянами визначається не лише реакцією на злочини, але й обов'язком вирішувати проблеми, що турбують населення держави. Заяви та скарги громадян є важливим інструментом як для ефективної протидії правопорушенням, так і

способом співпрацювати з громадськістю.

Наразі розгляд звернень та особистий прийом громадян в органах та підрозділах поліції є складовою механізму реалізації прав громадян на внесення до органів державної влади пропозицій щодо поліпшення їх діяльності, виявлення недоліків у роботі, оскарження дій посадових осіб та органів державної влади. Відповідно до цього Закону, визначено такі форми звернення громадян:

- пропозиція (зауваження);
- заява (клопотання);
- скарга [3].

Зокрема, громадяни можуть повідомляти органи поліції про вчинення адміністративних і кримінальних правопорушень. Наприклад, статтею 23 ЗУ «Про Національну поліцію» визначено, що поліція відповідно до покладених на неї завдань здійснює своєчасне реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події [1]. Порядок розгляду та реагування на звернення громадян визначається відповідними інструкціями, затвердженими МВС України.

Однак, національна поліція у своїй діяльності щодо розгляду звернень користується не лише ЗУ «Про звернення громадян». Одним із відомих нормативних актів є Порядок розгляду звернень та організації проведення особистого прийому громадян в органах та підрозділах Національної поліції України, Згідно із ним, робота зі зверненнями громадян і їх особистий прийом містить такі складові елементи:

- 1) приймання, реєстрація і первинний розгляд звернень громадян;
- 2) вирішення питань, порушених у зверненнях, та надання відповідей їх авторам;
- 3) контроль за станом роботи зі зверненнями;
- 4) узагальнення та аналіз звернень громадян;
- 5) використання результатів аналізу для прийняття управлінських рішень [4].

Із розвитком інформаційних телекомунікаційних мереж, зокрема Інтернету, звернення громадян нерідко подаються в електронному вигляді, наприклад через електронну поштову скриньку. Це дозволяє подати звернення до державних органів України навіть громадянам, які знаходяться за кордоном, що є актуальним на сьогодні, так як у зв'язку зі збройною агресією РФ на території України багато громадян виїхали за межі держави. Також це впливає на швидкість прийняття та розгляду такої заяви, адже звичайною поштою лист зі зверненням надходив би до необхідної установи набагато довше, а Інтернет дозволяє це зробити у значно коротший строк.

Для того щоб громадяни активно користувалися можливістю подавати заяви та скарги, важливо наголошувати на цьому, проводити інформаційні кампанії, направлені на підвищення свідомості населення стосовно їх прав, а також можливості певним чином впливати на діяльність поліції через процедуру заяв та скарг.

Також необхідним є створення системи прозорості та відповідальності. Поліцейські повинні бути готові відповідати за свої дії перед громадянами і зацікавленими сторонами. Важливо, щоб процес розгляду скарг був неупередженим та об'єктивним, а самі поліцейські були зацікавлені у вирішенні проблеми, а не на отриманні вигоди від неї.

Отже, реагування поліції на заяви та скарги громадян – це ключовий аспект їх роботи, що є важливим фактором для встановлення високого рівня довіри громадськості до правоохоронних органів. Запровадження ефективних механізмів прийняття, розгляду та реагування на заяви, проведення інформаційних кампаній і впровадження принципів прозорості та відповідальності можуть сприяти підвищенню ефективності забезпечення правопорядку та зміцненню демократичних цінностей у суспільстві. Взаємодія між правоохоронними органами та громадянами визначає рівень довіри до влади та сприяє побудові правової держави, де кожен громадянин має можливість висловити свою думку та бути почутим, а також задовольнити власні потреби в межах закону.

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.

2. Конституція України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text>.

3. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

4. Про затвердження Порядку розгляду звернень та організації проведення особистого прийому громадян в органах та підрозділах Національної поліції України: Наказ МВС України від 15.11.2017 р. № 930. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1493-17#Text>.